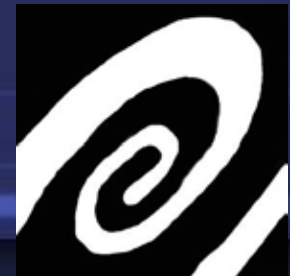

ინფორმაციის თავისუფლების
ცხოვრებაში დანერგვა,
სამართლებრივი რეფორმა და
ფინანსური გამჭვირვალობა
(შემაჯამებელი ანგარიში)

შინაარსი

- ჰროაქტის მიზნები;
- განხორციელებული საქმიანობა და მიღწეული შედეგები;
- რეკომენდაციები.

პროექტის მიზნები

- გამჭვირვალა, ეფექტური და ანგარიშვალდებულთი სახელმწიფო სტრუქტურების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა;
- საზოგადოების „ცოდნის უფლების“ უზრუნველყოფა და მისი ინფორმირებული მონაწილეობის ხელშეწყობა გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში;
- ინფორმაციის თავისუფლების ინსტრუმენტის გამოყენებით საჯარო დაწესებულებების ფინანსური გამჭვირვალეობის გაზრდა.

განხორციელებული საქმიანობა

- ინფორმაციის თავისუფლების ცხოვრებაში დანერგვა სტრატეგიული სამართალწარმოებისა და სასამართლო პრაქტიკის მონიტორინგის გზით;
- ანტიკორუფციული ჯამანია „საქართველოს მთავრობა თანაოა მზის ქვეშ“;
- ადგილობრივი სამოქალაქო საზოგადოების განვითარების ხელშეწყობა;
- მრგვალი მაგიდაები და ტრენინგები მოსამართლეებისა და საჯარო ინფორმაციის გაცემაზე პასუხისმგებელი პირებისთვის;
- მთელი საქართველოს მასშტაბით საჯარო ინფორმაციის გაცემაზე პასუხისმგებელი პირების მონაცემთა ბაზის შექმნა;
- რეკომენდაციების შემუშავება ინფორმაციის თავისუფლების მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით.

სასამართლო პრაქტიკის მონიტორინგი

- სასამართლოში ინფორმაციის თავისუფლების უფლების დარღვევის გამო მიმართვა ნახლებად ეფექტურ მექანიზმს წარმოადგენს.
- სერიოზულ პრობლემად რჩება სასამართლოს მხრიდან საპროცესო ვადების დარღვევა და გადაწყვეტილებების დაუსაბუთებლობა.
- სასამართლო ჯარჯარობით ვერ ახდენს ანონიმუზაციის ისეთ ინტერპრეტაციას, რომელიც ხელს შეუწყობს საჯარო დაწესებულებებს სწორად გამოიყენონ იგი.

სტრატეგიული სამართალწარმოება

- საერთო სასამართლოებში ინიცირებულ იქნა ინფორმაციის თავისუფლებასთან დახვდირებული 12 საქმე;
- ამთგან წარმატებით დასრულდა 3, ნაწილობრივ დახმყოფილდა - 2, არ დახმყოფილდა - 3, ოთხ საქმეზე არ მიღებულა გადაწყვეტილება. სასამართლო წარმოება ზემდგომ ინსტანციებში გრძელდება 5 საქმეზე;
- საკონსტიტუციო სასამართლოში ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის მიერ ინფორმაციის თავისუფლებასთან დახვდირებით შეტანილ იქნა ორი კონსტიტუციური სარჩელი;
- შეტანილი იქნა 8 აღმინისტრაციული საჩივარი, 3 დახმყოფილდა, ერთზე უარი ვთქვით, 4 არ დახმყოფილდა და გასაჩივრდა სასამართლოში.

„საქართველოს მთავრობა თახარა მზის ქვეშ“

- საზოგადოებრივი მაუწყებლობის დაფუძნება;
- საქართველოს ჰრეზიდენტის საკაბინეტო ფონდი;
- საქართველოს მთავრობის საკაბინეტო ფონდი;
- აჭარის ა/რ მთავრობის საკაბინეტო ფონდი;

საზოგადოებრივი გაუწყებლობის დაფუძნება

- არ იქნა გათვალისწინებული საქართველოს კრედიტების განხორციელებით შექმნილი საზოგადოებრივი მონიტორინგის დროებითი ჯომისიის რეკომენდაციები;
- არამიზნობრივად და ხანოშეღებლობის მოთხოვნათა დარღვევით დახარჯულ იქნა 510.689 ლარი;
- ხანოშეღებვით ჩატარდა 2004 წლის ჯონჟურსები რადიო გადაცემებისა და ვახანბურ თანამშრომლობისათვის;
- საიანს საჩივრის საფუძველზე 2005 წელს აღიძრა სისხლის სამართლის საქმა.

საქართველოს პრეზიდენტის სარეზერვო ფონდი

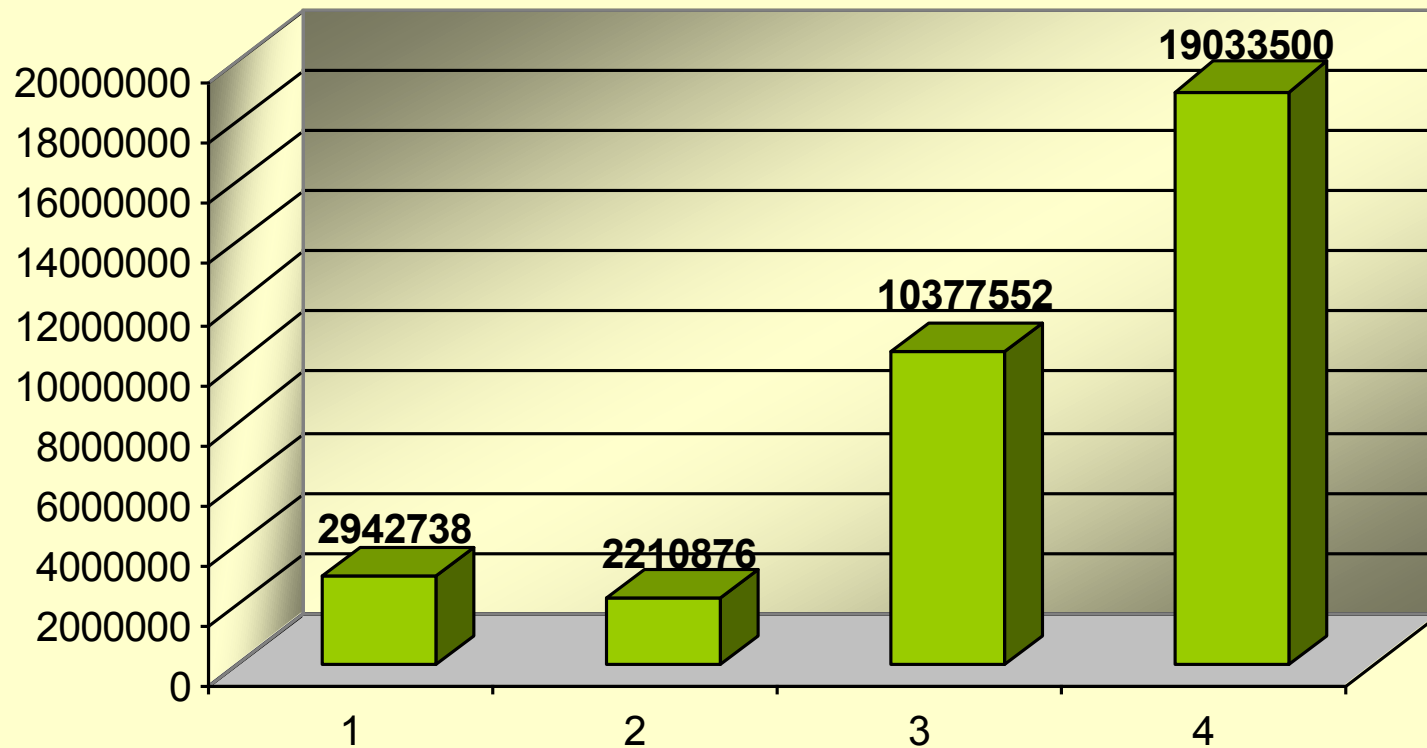
- პრეზიდენტის სარეზერვო ფონდი – 2004 წელი;
- 2004 წლის ბიუჯეტის „განხორჩევა“;
- პრეზიდენტის სარეზერვო ფონდი – 2005 წელი;
- მთავრობის სარეზერვო ფონდი – 2005 წელი;
- 2005 წლის ბიუჯეტის „განხორჩევა“;
- სარეზერვო ფონდები 2006 წლის ბიუჯეტში;

ჰრეზიდენტის სარეზერვო ფონდი – 2004 წელი

- 2004 წელს პრეზიდენტის
სარეზერვო ფონდი განისაზღვრა
10 მილიონი ლარით
- განიხარგა 34,564,666.00 ლარი!

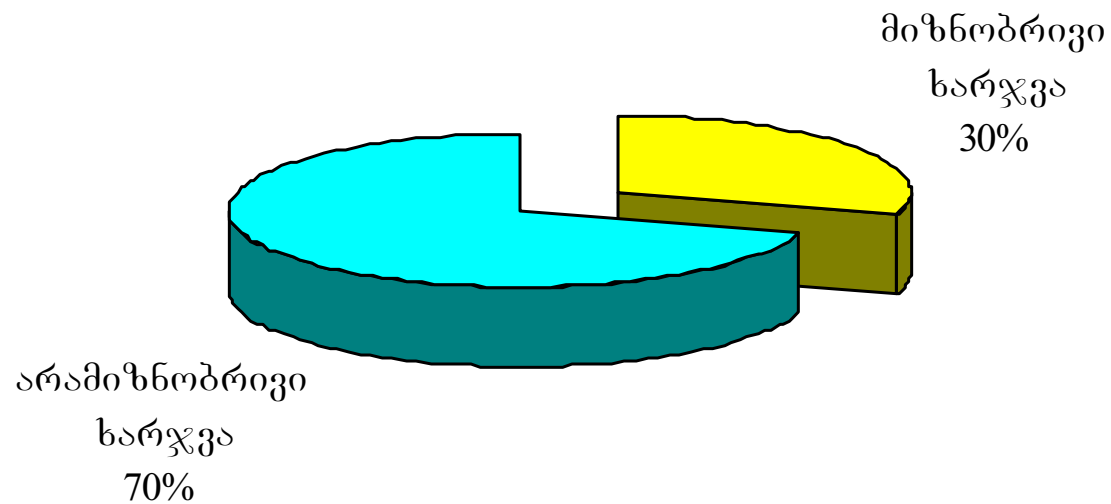
პრეზიდენტის სარეზერვო ფონდის ხარჯვა ქვარტლების მიხედვით

2004 წელს პრეზიდენტის სარეზერვო ფონდის ხარჯვა კვარტლების მიხედვით

პრაზილატის სარეაქციო ფონდის ხარჯვის მიზნობრიობა

2004 წელს პრაზილატის სარეაქციო ფონდიდან გაწეული
ხარჯვის პროცენტული მაჩვენებელი

2004 წელს ჰრეზიდენტის სარეზერვო ფონდებთან დაფინანსებული არამიზნობრივი ღონისძიებები

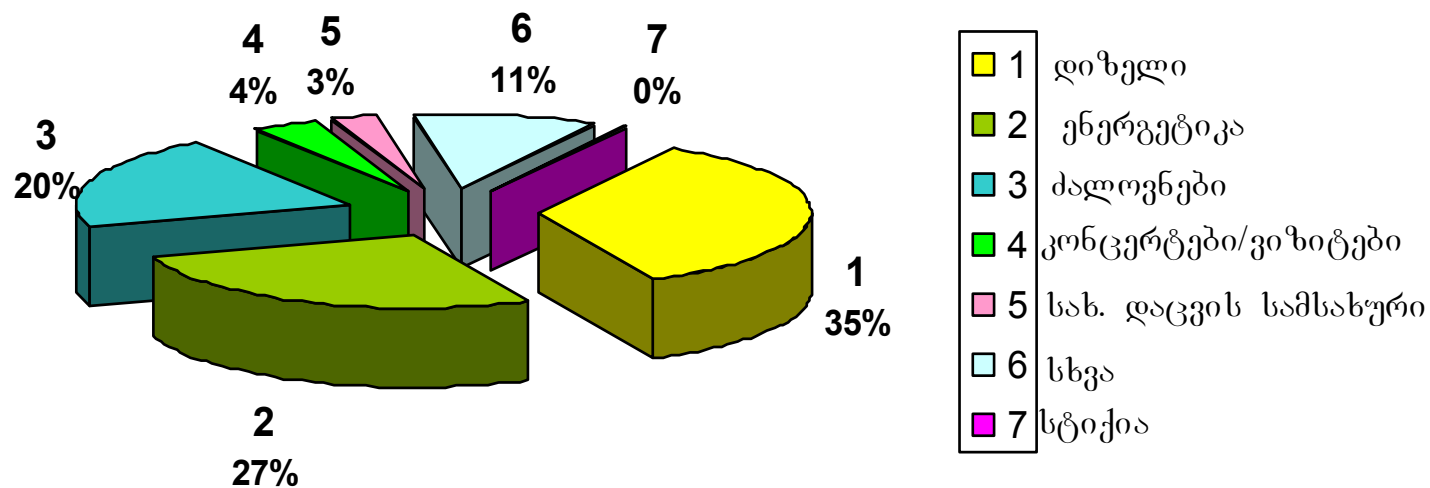
- უენაისი სასამართლოს თავმჯდომარის
ავტობიანოს შიქანი და ოთახის აღწერვა;
- უშიშროების საბჭოსთვის მანქანების შიქანი;
- ვარდების რევოლუციის იუბილის აღნიშვნა;
- ექსპერიმენტული ჯინოჯგუფის დაფინანსება;
- რაჭა-ლეჩხუმის რემონტისათვის
ავტობიანოს შიქანი;
- ფაშინოვა გამარჯვების 60 წლისთვის
აღნიშვნა;
- და სხვა. . .

პრობლემატიკის სარეზერვო ფონდი 2005 წელი

- 2005 წელს პრობლემატიკის სარეზერვო ფონდი 10 მილიონი ლარით განისაზღვრა
- გაწეულმა ხარჯვამ 39,911,037.00 ლარი შეადგინა

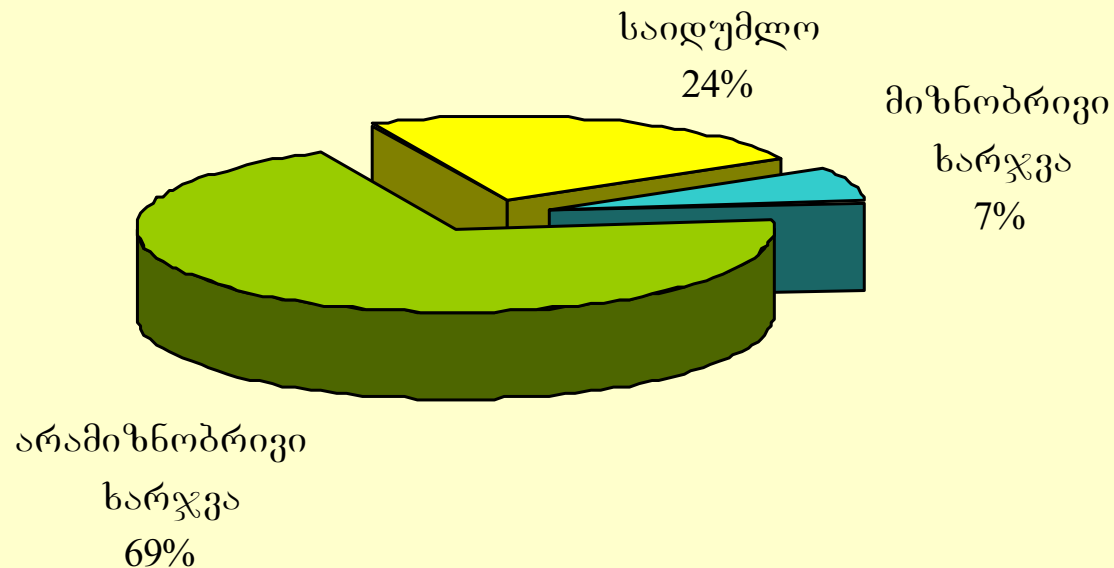
პრობლემების სარეზერვო ფონდის ხარჯვის პროცენტული მაჩვენებელი

2005 წელს პრეზიდენტის სარეზერვო ფონდიდან გაწეული ხარჯვის პროცენტული მაჩვენებელი

ჰრეზიდენტის სარეზერვო ფონდის ხარჯვის მიზნობრიობის მაჩვენებელი

2005 წელს ჰრეზიდენტის სარეზერვო ფონდის ხარჯვის
ჰროცენტული მაჩვენებელი

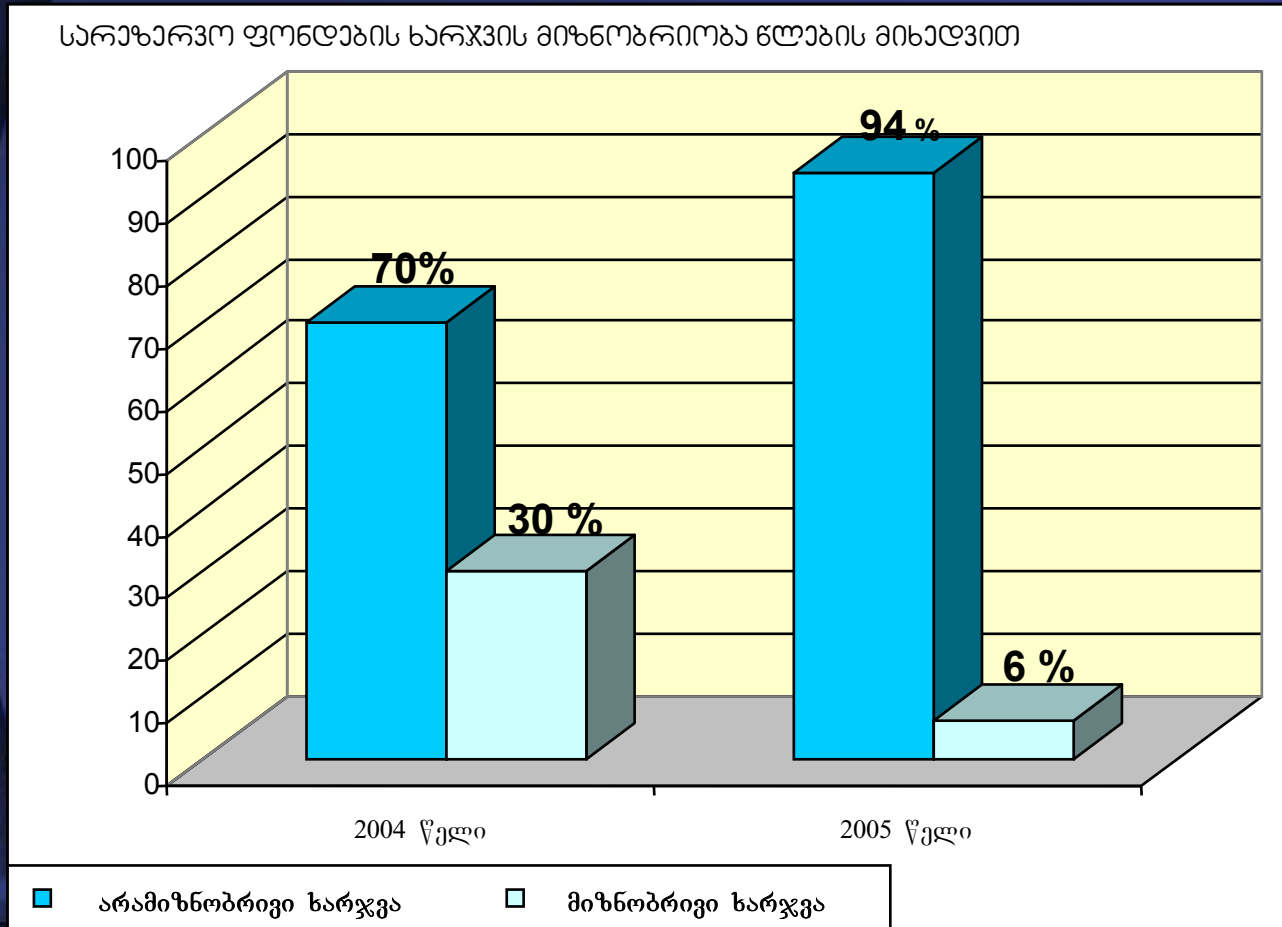
2005 წელს ჰრეზიდენტის სარეზერვო ფონდიდან დაფინანსებული არამიზნობრივი ღონისძიებები

- კარლამების წევრთა ვიზიტები იტალიაში, უკრაინაში, ყაზახეთში, ნიდერლანდებში, აზერბაიჯანში, აშშ-ში და მოსკოვში;
- საქართველოს დღეები ჟიევიში;
- საქართველოს დამოუკიდებლობის დღის აღნიშვნა;
- გინა თორთლაძის ექსპედიცია;
- ფორუმი „ვატრიოტი“;
- ეონცერტი აბიბურჩიანებისათვის;
- ბათუმის ფესტივალი;
- საზღვრის ღონისძიებების ტრანსლაცია;
- გალარბენა რალი;
- ახალი წელი;
- . . .

მიზნობრივად დახარჯული თანხა

- 2005 წელს აშშ-ში მომხდარი სტიქიური უბედურების შედეგად დაზარალებულთათვის გამოიყო 90 000 ლარი;
- 4,000 ლარი კი საქართველოში სტიქიის შედეგად დაზარალებულთა დასახმარებლად

ჰრაზიდანბის სარაზარკო ფონდის მიზნობრიობა წლავის მიხედვით

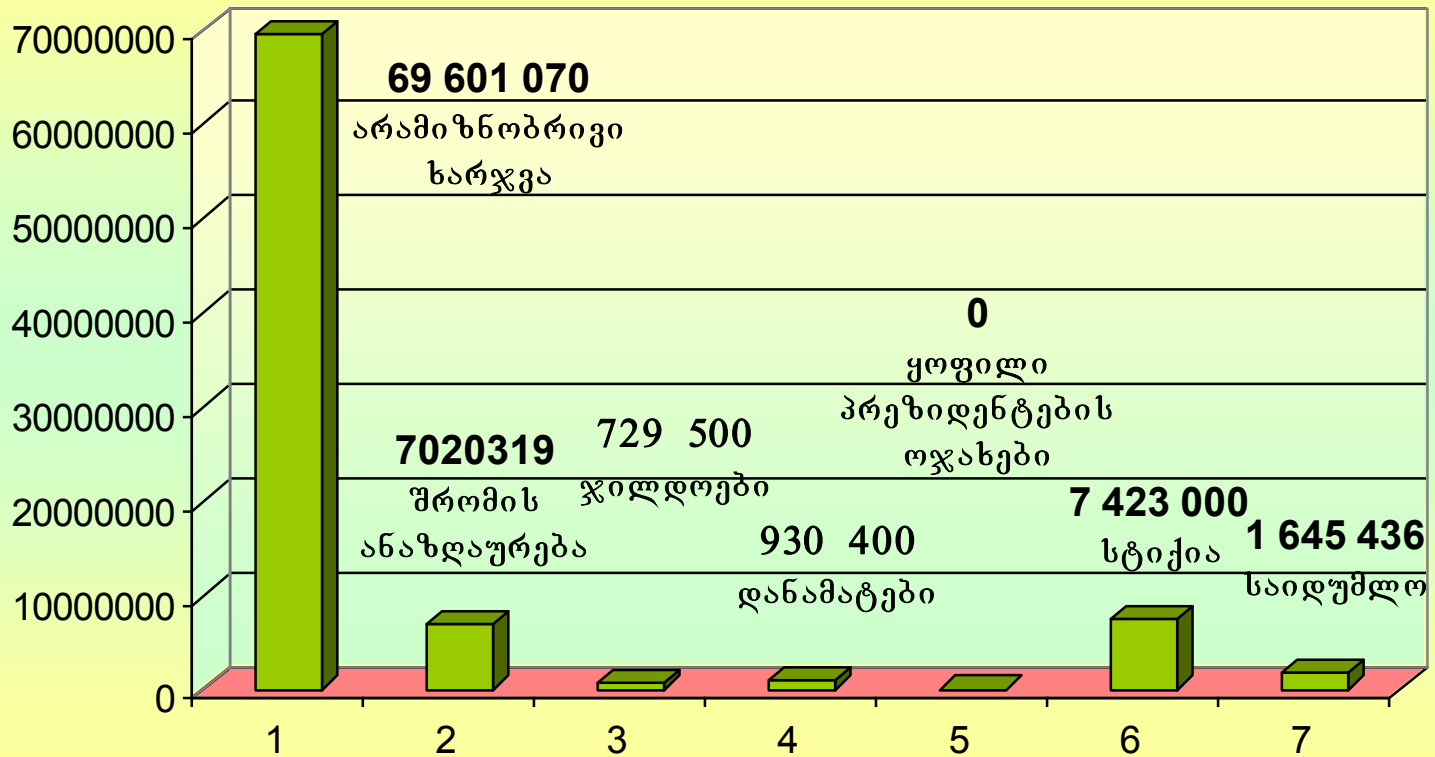
საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდი

- რამდენად მიზნობრივად დაიხარჯა?
- გადააჭარბა თუ არა ბიუჯეტით გათვალისწინებულ მოცულობას?
- როგორ სახელმწიფო უწყებებზე გაიყარა?
- როგორ არისა ფინანსთა სამინისტროს ანგარიშებში?
- როგორ დაიფარა გადახარჯვა ბიუჯეტში?
- როგორ განისაზღვრა სარეზერვო ფონდები 2006 წლის ბიუჯეტში?

ცვლილებები სახელმწიფო ბიუჯეტში

- 1 იანვარი 2005 - 15 000 000 ლარი
- 8 აპრილი 2005 - 15 000 000 ლარი
- 20 მაისი 2005 - 20 000 000 ლარი
- 12 ოქტომბერი 2005 - 10 000 000 ლარი

მიზნობრივი და არამიზნობრივი ხარჯვა

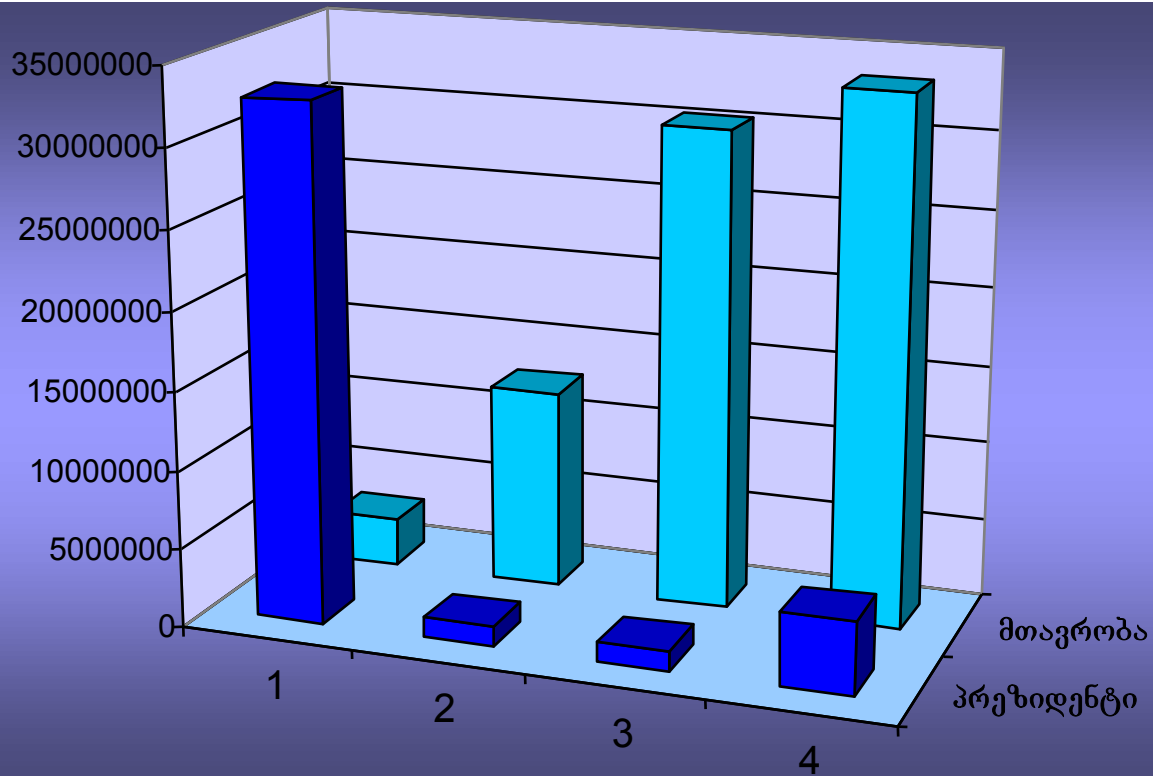

მიზნობრივად გამოყოფილი თანხები

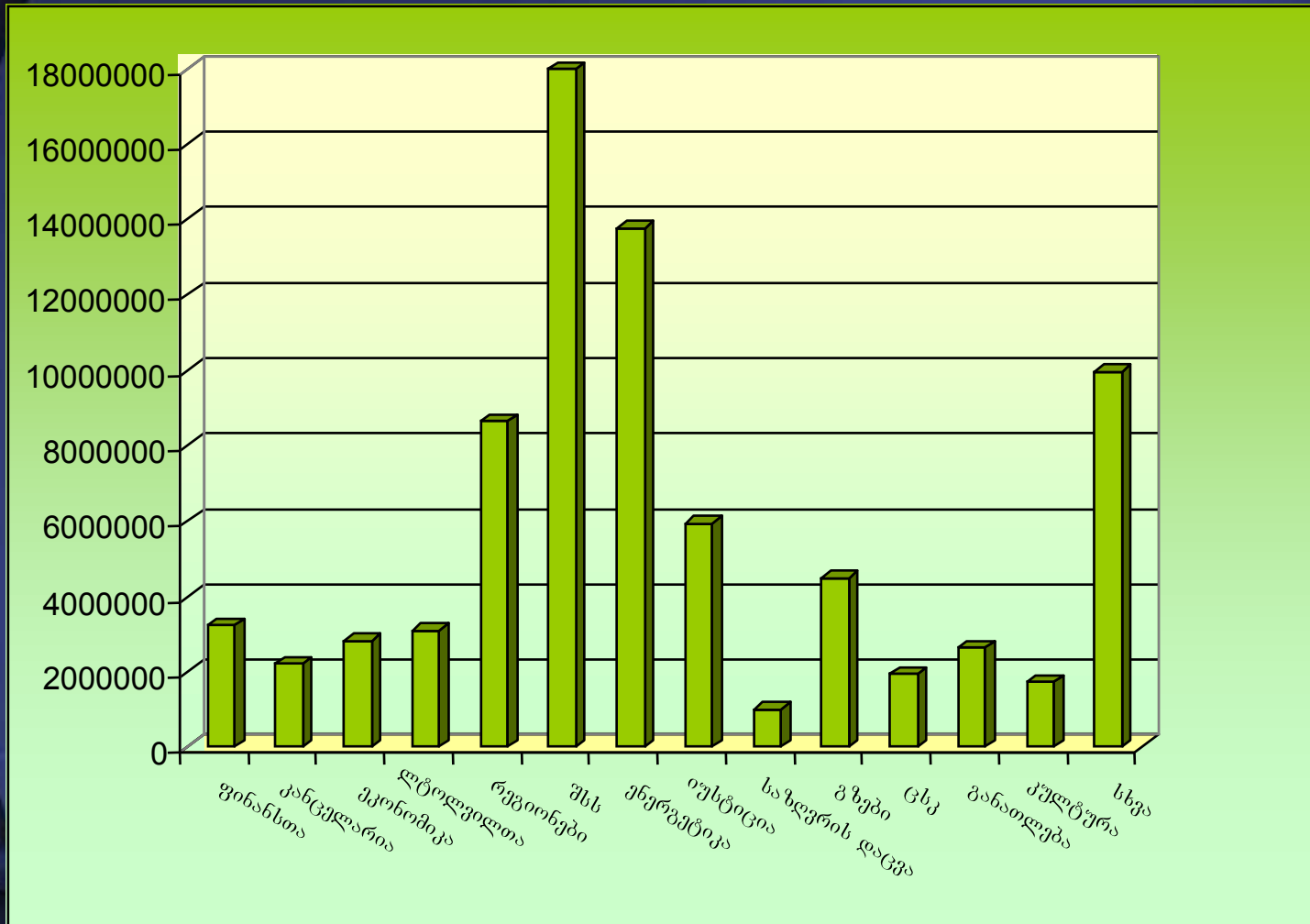
- 0% - ექსპრეზივების ოჯახების სოციალური უზრუნველყოფის ღონისძიებები;
- 1% - დანამატი მალაღმთიან რეგიონებში დასაქმებულთათვის;
- 1% - სახელმწიფო ჯილდოები და ჰრამები;
- 8% - სტიქიური მოვლენების სალიხვიდაციო ღონისძიებები;
- 8% - მუშაობის შრომის ანაზღაურების მოწესრიგება;
- 2% - საიღუმლო განახარგებლებები;
- 80% - არამიზნობრივად გამოყოფილი თანხები.

უკარბალურად გამოყოფილი თანხები

მთავრობისა და პრაზიდენტის სარეზერვო ფონდების ხარჯვა უკარბალუბის მიხედვით

სხვადასხვა უწყებებზე გამოყოფილი თანხები

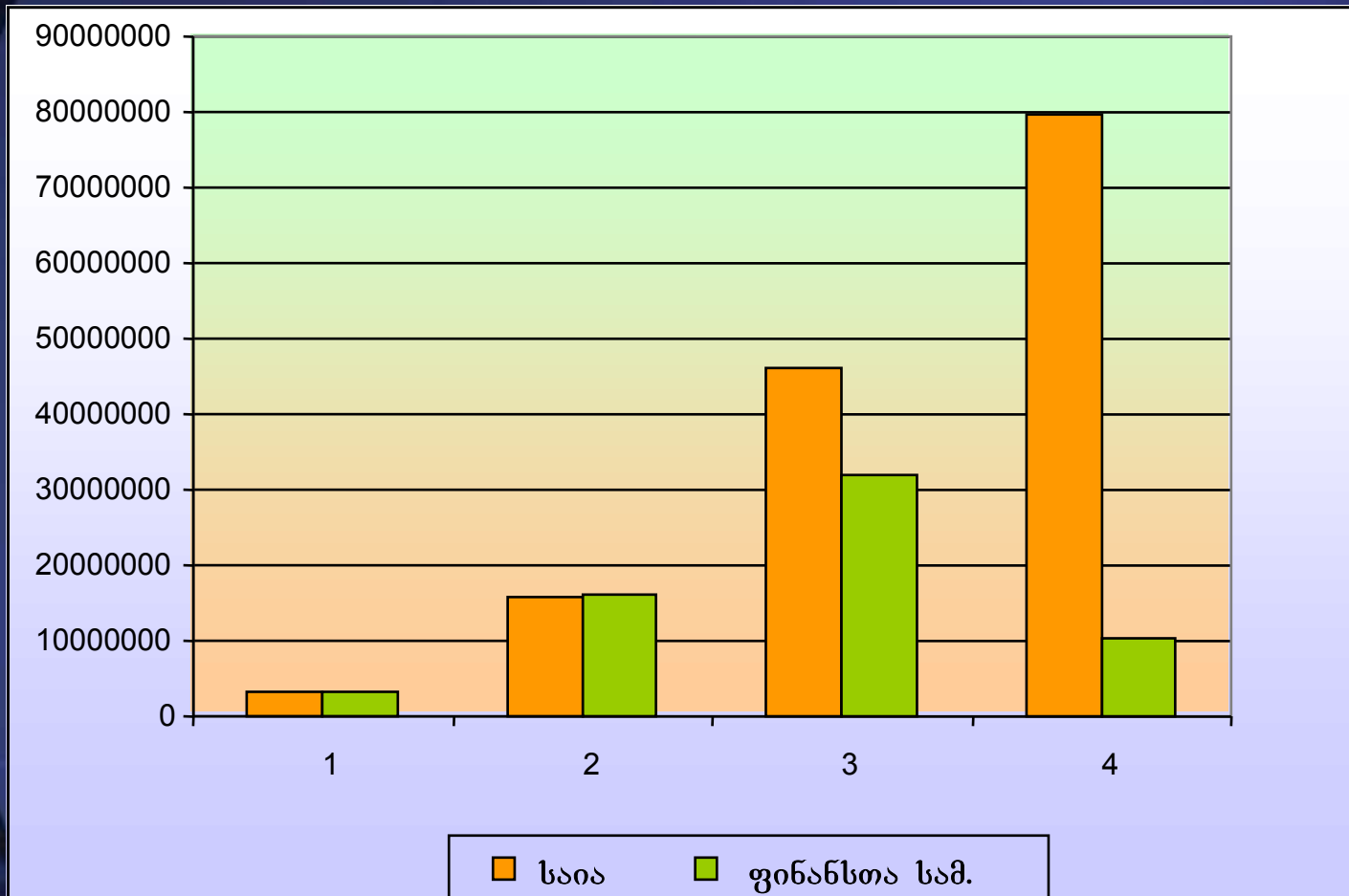
გაზრდილი საბიუჯეტო ასიგნებები ფონდებიდან გადახარჯული თანხის ილენბურია

- საბიუჯეტო ხოდი 22.01.11. - 15,093,400 ლარი;
- ფონდებიდან გამოყოფილი თანხა - 15,093,741;

- საბიუჯეტო ხოდი 03.00 – 51 000 ლარი;
- 21.03.2005 №197 განხარგებლება - 51 000 ლარი;

- საბიუჯეტო ხოდი - 30.04 - 100 000 ლარი;
- 5.06..2005 №534 განხარგებლება- 100 000 ლარი.

ფინანსთა სამინისტროს ანგარიშები

- 9 იანვარი 2006 - 39 911 037 ლარი;
- 14 თებერვალი - 6 108 709 ლარი

- 65 განხარგულებიდან
- 40 აისახა,
- 25 „გაქრა“.

თანხის ოდენობა სიანს და ფინანსთა სამინისტროს ანგარიშების მიხედვით

თანხის ხარჯვის სამსაფეხუროვანი სქემა

უნდა იყოს

- ფონდებიდან თანხა მიზნობრივად უნდა გამოიყოს;
- თანხა ბიუჯეტით გათვალისწინებული მოცულობის ფარგლებში უნდა განიხარგოს;
- ჰარლამენტი ბიუჯეტის არამიზნობრივ ხარჯვას უნდა აკონტროლებდეს.

არის

- თანხა ფონდებიდან ჯანონდარღვევით გამოიყოფა;
- გადახარჯულ თანხას მთავრობა სხვადასხვა საბიუჯეტო ასიგნებებში ანაწილებს;
- ჰარლამენტი “გაზრდილ” ბიუჯეტს ამტყიცებს.

სარეზერვო ფონდები 2006 წლის ბიუჯეტში

- გაიზარდა ფონდების მოცულობა:

- მთავრობა - გაიზარდა _ 2-ჯერ - 25 000 000 ლარი;;
- პრეზიდენტი - გაიზარდა 3-ჯერ - 30 000 000 ლარი.;

- შეიცვალა ფონდების მიზნობრიობა:
ადრე:

- “სახელმწიფო მნიშვნელობის საგანგებო ღონისძიებები”;
- “გაუთვალისწინებაელი სახელმწიფოებრივი ვალდებულებები”;

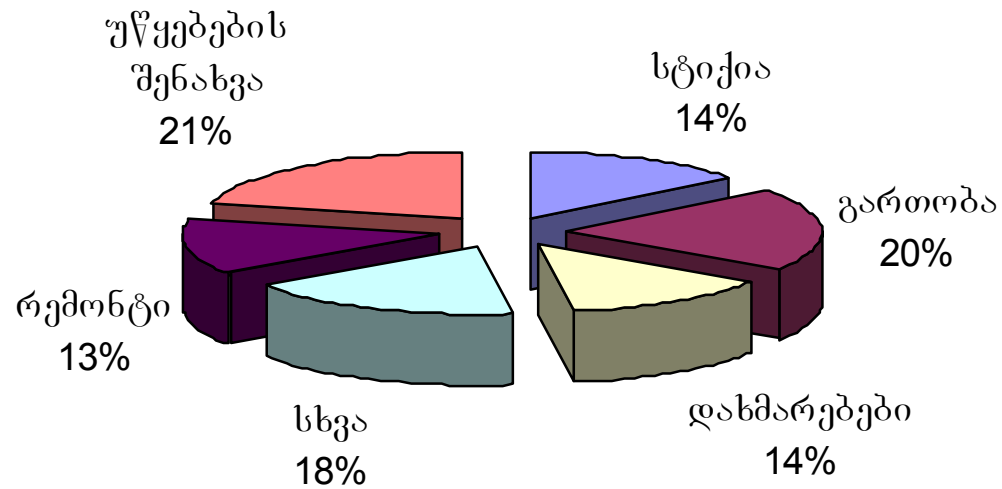
ახლა:

- “საგანგებო, ან/და გაუთვალისწინებაელი ღონისძიებები”;
- გაუთვალისწინებაელი სახელმწიფოებრივი ხარჯები”.

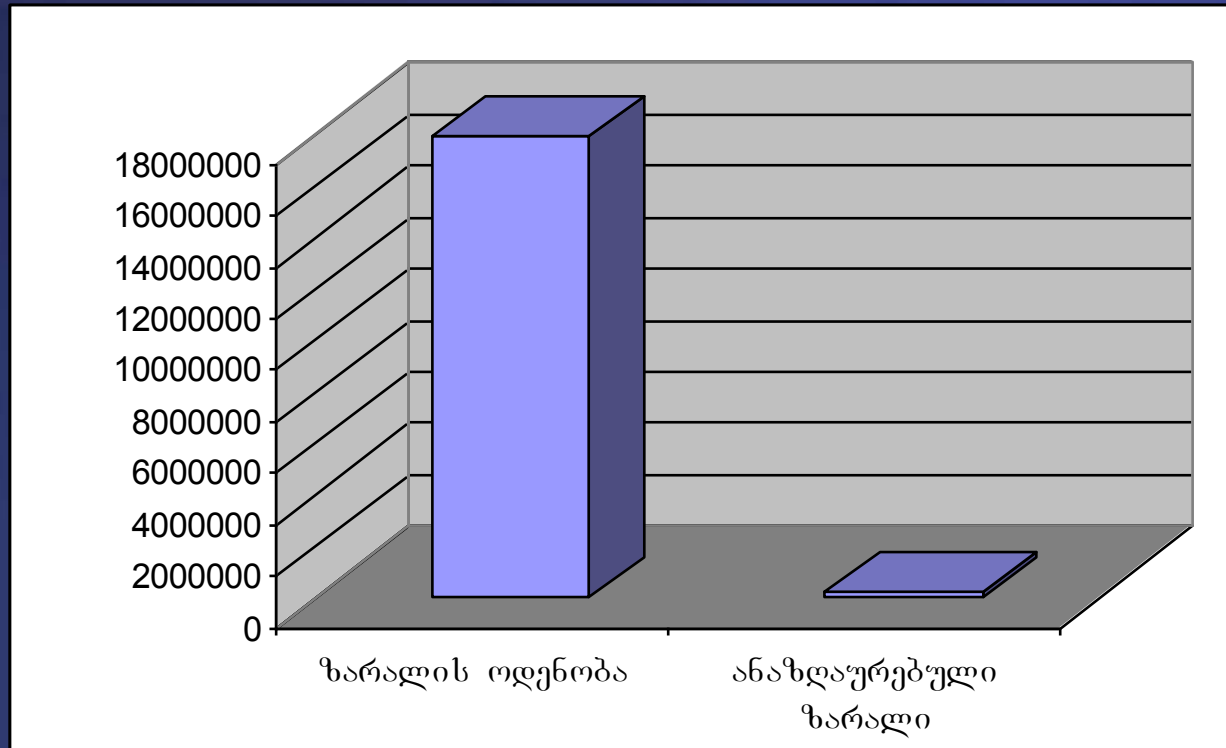
აჭარის ა/რ მთავრობის სარეზერვო ფონდი

- 2004 წელი - 1 500 000 ლარი,
სტიქიისთვის დაიხარჯა 0 ლარი
- 2005 წელი – 2 000 000 ლარი
- სტიქიისთვის დაიხარჯა 193 826
ლარი

აჭარის ა/რ მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან თანხების განხარგვა 2005 წელს

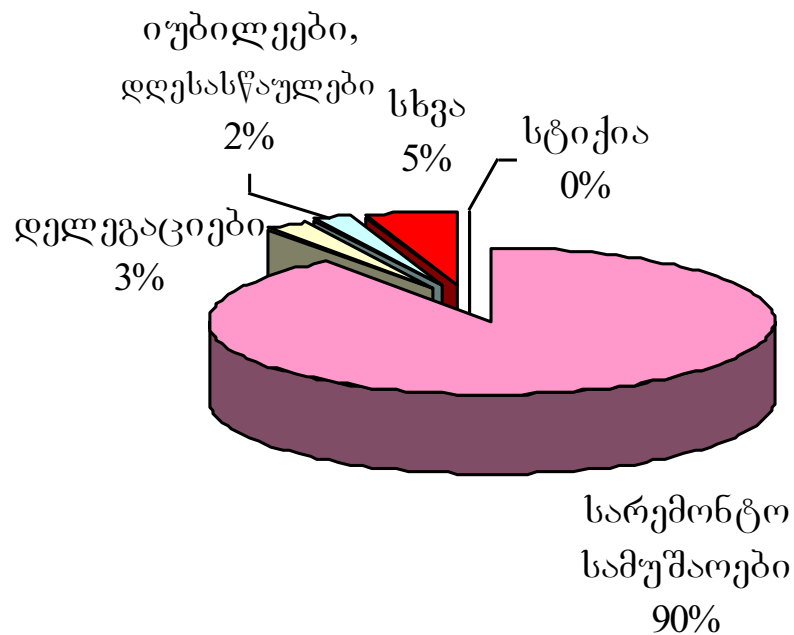

ზარალის ოდენობა და მისი ანაზღაურება

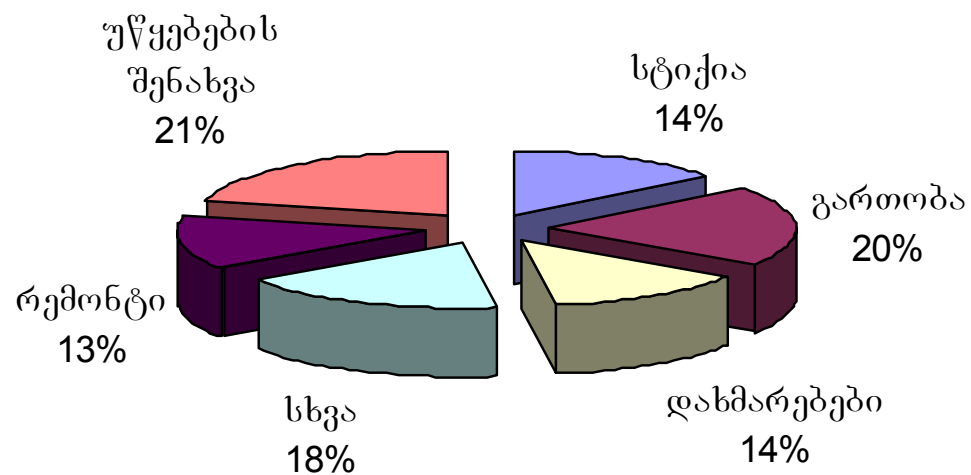

აჭარის რეგიონმა 2005 წელს
განიცადა 1, 791, 763, 5 ლარის ზარალი
სარეზერვო ფონდიდან გამოიყო -193, 826 ლარი

აჭარის ა/რ მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან თანხების განხარგვა 2004 წელს

აჭარის ა/რ სარეზერვო ფონდიდან 2005 წელს დაფინანსებული ღონისძიებები პროცენტებით

2005 წელს დაფინანსებული ღონისძიებები

- ჰრეზიდენტის 2005 წლის 29 აგვისტოს №682 განკარგულების შესაბამისად ჩატარებული ფესტივალი - 44, 396 ლარი
- ყაზახეთის პრეზიდენტის ვიზიტი - 33,686 ლარი
- გამოფანა ქ. ჯანში - 27, 545 ლარი
- ტურნირები ჩოგბურთში და რაგბიში - 67,572 ლარი
- სახალხო ზეიმი შუამთობა- 56,800 ლარი
- მიხეილ მახარაძის „აჭარა პოლიტიკურ ჟრილში“-6000 ლარი
- წიგნი ალგოგი „პარღების რეკოლუცია“-9150 ლარი
- საზაფხულო დასვენების სარეაქტორო ქლივი - 39450 ლარი

რეაგონდაცია

1. განხორციელდეს ცვლილებები შემდეგ სახანონმდებლო აქტებში:

- საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციულ კოდექსი,
- საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსი
- საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსი.

2. საჯარო დაწესებულებებმა შეიმუშავეს საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობაზე ვასუხისმგებელი პირის სამსახურებრივი ინსტრუქციის ერთიანი მოდელი

საქართველოს ზოგადი აღმინისტრაციული აქტების

- საჯარო დაწესებულებების მიერ საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფაზე ვასუხისმგებელი პირის საშტატო ერთეულის გათვალისწინება.
- საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფაზე ვასუხისმგებელი პირის ვასუხისმგებლობა ხანონით დადგენილ ვადებში ინფორმაციის გაუცემლობისთვის.
- პარლამენტისა და პრეზიდენტის მიერ ყოველწლიური ანგარიშების განხილვისა და შედეგების გამოქვეყნების ვალდებულება.

საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ექსპერტიზის სამსახურის მიერ

- დადგენილ ვადებში საჯარო ინფორმაციის გაუცემლობისთვის საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფაზე ვასუხისმგებელი პირის დაჯარიმება;
- საჯარო ინფორმაციის გაუცემლობისთვის საჯარო დაწესებულების ან ადმინისტრაციული ორგანოს ხელმძღვანელის დაჯარიმება;
- საჯარო დაწესებულების მიერ საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული ექსპერტიზის 49-ე მუხლით გათვალისწინებული ანგარიშის წარუდგენლობისთვის საჯარო დაწესებულების ხელმძღვანელის დაჯარიმება

საქართველოს ადმინისტრაციული საჯროცესო ჯოდექსი

*ინფორმაციის თავისუფლების სახითხეებზე
წარმოშობილი დავების განხილვის ვადა
სასამართლოს მიერ განმწესრიგებელი სხდომის
ჩატარებიდან გადაწყვეტილების გამოტანამდე არ
უნდა აღემატებოდეს ორ ჯვირას*

www.gyla.ge